

է : եւ մնադործի եթէ պախրէի լինի գլուխ եթէ ոչխարի զկէսն տա կէսն ազատ է : եւ 'ի նստ ո ին կարլէն ո դրամն ազատ է :

Նոր գիտաւորք .

Միլանու աստեղագիտարանէն Պ . Բէսթիկի հետեւեալ ծանօթութիւնքը կը հաղորդէ՝ իր արդէն յուլիսի 4ին յայտնած գիտաւորին վրայ . որ զգալապէս երկրի մօտենալով՝ արամագծին և լուսոյն աճումը օրէ օր պիտի պայծառանայ : Քաշի մը օրէն առանց գործեաց օգնութեան ալ պիտի տեսնուի երրորդ և չորրորդ կարգի մեծութեամբ աստեղաց, Բազմաստեղաց և Եզող համաստեղութեան մէջ : Գրեթէ երկու աստիճան երկայնութեամբ կը ձգուի ագին հակառակ արեւու : Պրերայի գիտարանը կը ծանուցանէ և կը հետեցնէ մինչև ցայսօր ըրած հաշիւներէն որ օգոստոսի 8ին երկրի մերձաւոր կէտը պիտի գտնուի, ինը միլիոն միլոն հեռաւորութեամբ : Նոյն օրը պիտի ընդդի արեգակն հետ և արագընթաց բոլոր մամբ աւելի անոր պիտի մօտենայ՝ հինգ օրուան մէջ երեք երկայնութեան նշան հատանելով : Արեգակն միւս կողմն անցնելով՝ առաջ որ միայն առաւօտեան դէմ տեսանելի էր, պիտի տեսնուի երեկոյեան վերջալուսոյն նուազմանը միջոց, մինչև ց10 օգոստոսի . 13ին արեգակն մերձաւոր կէտը պիտի գտնուի, և անտարակոյս ենք որ նոյն ժամանակ իր պայծառութիւնն ու աճումը զգալի պիտի առաւելու : Այսպէս շատ մը եօթնեակներ գիշերները արեւմտեան կողմը պիտի տեսնուի, և նոյն միջոցին՝ օգոստոսի վերջին տասներորդ մասը և ամբողջ սեպտեմբեր ամիսը, պիտի անցնի ուղիւ ընթացքով՝ զոգիակոսի Աւիւծ, Կոյս և Կշիւ համաստեղութիւնքը, ընդգրկելով դարձեալ արեգակն հետ հոկտեմբերի վերջին օրերը :

Գիտաւորիս պարունակը՝ երկրիս պարունակին շատ մերձաւոր է, անանկ որ սեպտեմբերի 12ին միջոցները գրեթէ եօթն հարիւր հազար միլոն հեռու պիտի մնայ երկրիս յուլիսի 13ին իր պարունակին մէջ գտնուած կէտէն : Եթէ ըստ զիպաց երկիրս գտնադաւելով իրեք ամիս՝ նոյն կէտը գտնու-

նուելու ըլլար, և կամ գիտաւորը երեք ամիս կանխելու ըլլար, շատ մեծ և հակա պիտի տեսնայինք զինքը և զերկիրս իր ագին մէջը պիտի ընկղմեր :

Ուրիշ փոքրիկ գիտաւոր մ'ալ տեսանելի է այս միջոցներս արեւմտեան հորիզոնին վրայ . զոր ազէկ գիտակներով ալ անկարելի է նշմարել, ուստի այն պատճառաւ առ այժմ գիտաւորին է իր ապագային գուշակումը :

Վիճակագրական .

Ըստ նորագոյն վիճակագրական գեղեցիկ ու ճշգրիտ հաշուի, զոր հրատարակեր է Գոքըր անգլիացի գիտնականը, Անգլիոյ բնակչաց թիւն է 30 միլիոն : Ի բաց առեալ Պելճիա, չկայ աշխարհք մը Եւրոպիոյ մէջ այսչափ բազմամարդ համեմատութեամբ երկրին ընդարձակութեանը : Ամեն երկու վայրկենին Անգլիա երեք զաւակ կը ծնանի, և ամեն մէկ վայրկենին մէկ զաւակ կը թաղէ : Մեծն Բրիտանիայէ ազատ դադթողներն են հինգ Իռլանտացիք առ մէկ Անգլիացի, երեք Իռլանտացիք առ մէկ Սկոտլանդի : Կանանց թիւը 500000 աւելի է քան էրիկ մարդկանցն, որով կանանց թիւը կը համեմատի էրիկ մարդկանց թուոյն, ինչպէս 105 առ 100 : Անգլիոյ բնակչաց շարունակ աճման կենդանի օրինակ մըն է Պըրքէնհէտ ըստած քաղաքը, որ յամին 1801 դիւղ մըն էր հարիւր մէկ բնակչօք, իսկ հիմա քաղաք մըն է 51539 բնակչօք : Լոնտրայի հիմակուան բնակչաց թիւը շատ հաւանականութեամբ հաւասար է ԺԳ դարուն բոլոր Անգլիայի բնակչաց թուոյն : Ամեն վեց վայրկենին այս ծովացեալ քաղաքս մէկ զաւակ կը ծնանի, և ամեն ութ վայրկենին մէկ զաւակ կը թաղէ : Եթէ Լոնտրայի բնակչաց թիւն այս համեմատութեամբ շարունակէ աճելու, յամին 1963 տասնըվեց միլիոն բնակիչ պիտի ունենայ : Լոնտրայի բնակչաց թիւն հինգ անգամ աւելի է

Քան Պէնսիլվանի, Վերնայուռն և Բւդապէստի Վ. Ի վերայ այս ամենայնի մեռելոց թիւն համեմատութեամբ նուազ է լոնտրա քան թէ այս մայրաքաղաքաց մէջ :

Յամին 1862 Բարիզ ծներ են 26505 մանչ և 25807 աղջիկ ընդ ամենն 52313 տղայք։ Մեռելոց թիւն էր 42183, որով ծնունդէկ' առաւելուն քան մեռեալները 10127 թուով։ Ամուսնութեց թիւն էր 15916։ Բարիզու քսան թաղերուն (Arrondissements) բնակչաց թիւն էր ըստ վերջին աշխարհամարին 1 միլիոն 696141 հոգիք։

Մէքսիկոյի Գոնգոնիոյ միջատը.

Մեքսիկոյի Վէրաքրուզ քաղաքին շրջակայքը միջատ մը կայ որ սաստիկ լոյս մը կ'արձակէ, Սպա- նիացիք Գաֆֆֆօյ (Pyrophorus clarus) կը կոչեն : Այս միջատը Մեքսիկոյի կանայք ընտանի կեն- դանւոյ մը պէս կը պահեն : Որսալու համար վա- ռած ածուխի կտոր մը կը գործածեն, գաւազա- նի մը ծայրը հաստառած օդու մեջ խաղցնելով : Գոնդոնինո՝ ինչպէս միջատաց շատը՝ խիստ սրա- տեւ է . հեռուանց փալիլոյ առարկայն տեսնելով՝ իրեն նախանձորգ մը կը կարծէ, ու սրաթուիչ ընթացքով մը վրան կը յարձկի . բայց փորձան- քի կու գայ կը բռնուի, ինչպէս սովորաբար կ'ըլլայ անոնց որ կիրքէ մը բռնուած են . ինքը իր ազա- տութիւնը կը կորսնցնէ՝ ուրիշի որս ըլլալով : Վէ- րաքրուզի վաճառանորք կը ծախուին՝ տասուեր

կուքը երկու ըսաւ. Վերադարձողն աիկնայք գասոհբ գնելով գեղեցիկ վանգակներու մէջ կը պահեն, շաքարի եղէգով կը սնուցանեն, և օրը երկու անգամ ջրով կը թրջեն: Այս կերպ բալնիթի անհրաժեշտ պէտք ունի միջատս • վասն զի այն առատ ցօղին տեղ կը բռնէ՝ որ ազատ եղած ժամանակը կը վայելէր, որ և հասարակածին տակը չատ առատ է:

Լքագիր մը Գաղղիոյ Ճեմարանին անձանց տա-
րիքին հաշիւը այսպէս կու տայ .

ՎԻԷՆՆԷ՝ 87 տարուան. Սէկիւր՝ 83. Պարան/Թ՝
82. Տիւփէն՝ 80. Լըպրէօն՝ 79. Կիզոյ՝ 77. Լա-
մարթին՝ 76. Տը Պրոկիլ՝ 74. ՎԻԼՒՄԷՆ՝ 74. Պէ-
ռիէ՝ 74. Բոնժէրվիլ՝ 72. Գոուզէն՝ 72. Բաթէն-
71. Ֆլուրան՝ 70. Միննէ՝ 68. Թիէրս՝ 67. Ռէ-
միւզա՝ 67. և այլն :

Այս հաշուէս կը տեսնուի որ Գաղղիոյ ձեմա-
կանաց սլառանեկութեան հասակը 50 տարուան
կը սկսի. երիտասարդութիւնն՝ մինչև վաթսու-
նէն անդին կը ձգի. կատարեալ հասակը 70 տա-
րուանն է. և եթէ մարդկային կենաց միջին սա-
մանն է 33 տարին, հրաշալի անձի մը կենաց մի-
ջին սահմանը 63 տարին է :